

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۹ سپتامبر ۲۰۲۴

آتش جنگ در غزه و لبنان و منطقه با کشتن نصرالله رهبر حزب الله لبنان شعله‌ور خواهد شد!

سازمان «حزب الله» لبنان، بعد از ظهر امروز شنبه هفتم مهر- بیست و هشتم سپتامبر، رسماً با صدور یک بیانیه کشته شدن دبیرکل خود، حسن نصرالله را تایید کرد.

پیش از این ارتش اسرائیل بامداد امروز شنبه نیز به طور رسمی اعلام کرد که حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله، در حملات هوایی این کشور به جنوب بیروت کشته شده است.

در این حمله که مقر فرماندهی حزب الله در منطقه «حریک» را هدف قرار داد، علاوه بر نصرالله، شماری از فرماندهان ارشد این گروه از جمله علی کرکی، فرمانده جبهه جنوبی حزب الله، نیز کشته شدند.

بر اساس گزارش‌های منتشر شده، جنگنده‌های نیروی هوایی اسرائیل با استفاده از «اطلاعات دقیق امنیتی»، به یک مقر زیرزمینی حزب الله که در زیر یک ساختمان مسکونی واقع شده بود، حمله کردند. در زمان حمله، رهبران ارشد حزب الله از جمله حسن نصرالله در داخل مقر حضور داشتند.

آویخای ادرعی، سخنگوی ارتش اسرائیل، نیز در شبکه ایکس به طور رسمی اعلام کرد که حسن نصرالله، رهبر حزب الله، در حملات اخیر اسرائیل کشته شده است. اعلام قتل حسن نصرالله پس از چندین ساعت ابهام درباره سرنوشت نصرالله و حملات سنگین به مقر فرماندهی حزب الله در منطقه حریک در جنوب بیروت منتشر شد هم‌زمان با این تحولات صبح امروز شنبه، مناطق مختلف جنوب بیروت با دود و آتش ناشی از چندین حمله هوایی اسرائیل مواجه بود. این حملات پس از هدف قرار دادن مقر فرماندهی حزب الله در منطقه «حریک» بیروت انجام شد. ارتش اسرائیل اعلام کرده که حسن نصرالله، رهبر حزب الله، و دیگر فرماندهان این گروه هدف اصلی این حمله بوده‌اند، اما هنوز خبری از وضعیت نصرالله منتشر نشده و شرایط او در حاله‌ای از ابهام قرار دارد.

حزب الله طی ساعات گذشته سه بیانیه منتشر کرده که در هیچ‌کدام به وضعیت نصرالله اشاره‌ای نشده است. این سازمان تنها اعلام کرده که «تمامی شایعات درباره حمله اسرائیل به جنوب بیروت نادرست است» و جزئیات بیشتری از این شایعات ارائه نکرده است. حزب الله، همچنین وجود هرگونه تسلیحات یا مهمات در ساختمان‌هایی که اسرائیل هدف قرار داده بود، رد کرده و مسئولیت شلیک موشک به سمت «صفا، کرمل و ساعر» را پذیرفته است.

به نظر می‌رسد کشته شدن حسن نصرالله می‌تواند ضربه بزرگی به حزب‌الله وارد کند. نصرالله بیش از ۳۰ سال است که این ستازمان عریض و طویل مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران را رهبری می‌کند و جایگزینی او، به‌ویژه پس از حملات اخیر اسرائیل که منجر به کشته شدن شماری از فرماندهان ارشد حزب‌الله شده، چالشی بزرگ خواهد بود.

تلویزیون المنار وابسته به حزب‌الله، گزارش داده است که چهار ساختمان مسکونی در پی حمله اسرائیل با خاک یکسان شده است. بنا به گزارش‌ها شدت انفجارهای بیروت به حدی بود که لرزش و صدای آن‌ها تا فاصله ۳۰ کیلومتری احساس و شنیده شد.

ارتش اسرائیل، امروز شنبه ۲۸ سپتامبر ۲۰۲۴، ادعا کرد که حسن نصرالله، رهبر حزب‌الله را که از ۳۲ سال پیش در راس این سازمان مذهبی لبنانی مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران قرار دارد، در حمله روز جمعه ۲۷ سپتامبر به مقر آن در بیروت «حذف» کرده است. حزب‌الله بدون تایید رسمی این خبر گفته که ارتباط با رهبری آن قطع شده است.

در حالی که حزب‌الله، حدود ۱۵ ساعت بعد از حمله ویرانگر اسرائیل به «مقر مرکزی» این سازمان در حومه جنوبی پایتخت لبنان درباره سرنوشت رهبر خود، هیچ اعلامیه رسمی منتشر نکرده است، اما ارتش اسرائیل تایید کرد که حسن نصرالله در این حمله کشته شده است.

نداو شوشانی، یکی از سخن‌گویان ارتش اسرائیل در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «حسن نصرالله مرده است.» دیوید آوراها، یکی دیگر از سخن‌گویان ارتش در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه، تایید کرد که رهبر حزب‌الله «حذف» شده است.

یک منبع نزدیک به حزب‌الله به شرط ناشناس بودن به خبرگزاری فرانسه گفت که از عصر جمعه «ارتباط» با حسن نصرالله قطع شده است. این منبع افزود: در سال ۲۰۰۶، در جریان آخرین جنگ بین اسرائیل و حزب‌الله، رهبر این جنبش به مدت دو روز ناپدید شد و تا پیش از حضور مجدد او در رسانه، شایعاتی در مورد مرگ وی وجود داشت.

حسن نصرالله، ۶۴ ساله که حدود ۳۲ سال است رهبری جنبش بزرگ اسلامی مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران را بر عهده دارد، یکی از شخصیت‌های پرنفوذ در صحنه سیاسی لبنان بود. او سال‌هاست که به‌صورت مخفیانه زندگی می‌کرد و ندرت در انظار ظاهر می‌شد.

به گفته رسانه‌های اسرائیلی، حسن نصرالله هدف حمله بی‌سابقه عصر روز جمعه در محله‌ای پرجمعیت در حومه جنوبی بیروت بود. این حمله اسرائیل ده‌ها ساختمان را ویران و صدها نفر را مجبور به فرار کرد و دست‌کم شش کشته بر جای گذاشت.

با وجود ضربات وارده از سوی اسرائیل که مدام مقرهای حزب‌الله را در جنوب و شرق لبنان و همچنین در حومه جنوبی بیروت بمباران می‌کند، این سازمان امروز شنبه اعلام کرد که در پاسخ به «حملات وحشیانه دشمن اسرائیلی»، موشک‌هایی را علیه یک کیبوتص و اهداف نظامی در شمال اسرائیل شلیک کرده است.

بر اساس بیانیه ارتش اسرائیل، بمباران روز جمعه در بیروت، همچنین منجر به کشته شدن علی کرکی، فرمانده جبهه جنوبی حزب‌الله و همچنین چندین فرمانده دیگر این سازمان شده است.

رسانه اسرائیلی هآرتص نیز در شامگاه جمعه ۲۷ سپتامبر-شش مهر گزارش داد که بر اساس ارزیابی‌های سازمان‌های امنیتی اسرائیل، عباس نیل‌فروشان، فرمانده سپاه قدس در لبنان، در حمله هوایی جمعه به بیروت کشته شده است.

عباس نیل‌فروشان پس از ترور محمدرضا زاهدی، دوست و هم‌رزمش در جنگ ایران و عراق، جای او را به‌عنوان فرمانده سپاه قدس در سوریه و لبنان گرفت.

از روز دوشنبه و در حملات اسرائیل به نقاط مختلف لبنان، ۷۰۰ لبنانی از جمله زنان و کودکان کشته شده‌اند. برخی منابع گفته‌اند که حمله روز جمعه می‌تواند تا بیش از ۳۰۰ کشته به همراه داشته باشد.

حسن نصرالله در دیدار با علی خامنه‌ای در تهران

انفجارهای مهیب در بیروت

انفجارهای مرگبار در بیروت، تنها دقیقی پس از پایان سخنرانی بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل در مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک روی داد. نخست‌وزیر اسرائیل پیش از این، پیشنهاد آمریکا و گروهی از متحدان این کشور برای برقراری آتش‌بس ۲۱ روزه بین اسرائیل و حزب‌الله را رد کرده بود.

منابع اسرائیلی گزارش دادند که ارتش این کشور در بمباران ضاحیه بیروت از بمب‌های ۲ هزار پوندی سنگرشکن (حدود یک تن) استفاده کرده است.

در این حمله که با استفاده از جنگنده‌های اف-۳۵ صورت گرفته، ۴ ساختمان به‌طور کامل با خاک یکسان شده است. اسرائیل در عرض ۳ دقیقه با انجام نزدیک به ۱۰ حمله هوایی منطقه ضاحیه در حومه جنوبی بیروت را با شدیدترین بمباران از ابتدای جنگ در ۷ اکتبر سال گذشته تاکنون، هدف قرار داد.

تصاویر منتشرشده از محل انفجارها در جنوب بیروت نشان می‌دهد که دود غلیظی به هوا برخاسته است. شاهدان عینی گفته‌اند که شدت انفجارهای شامگاه جمعه ساختمان‌های شهر را به لرزه در آورد.

حزب‌الله لبنان در بیانیه‌ای بدون این‌که به سرنوشت حسن نصرالله اشاره‌ای کند می‌گوید «در حمایت از غزه و دفاع از لبنان شهرک کرمل اسرائیل را با رگبار گسترده‌ای از موشک» مورد هدف قرار داده است.

این در حالی است که سخن‌گوی ارتش اسرائیل جمعه شب از ساکنان چند محله در جنوب بیروت خواست تا محل زندگی خود را ترک کنند.

دقیقی پیش از این انفجارها هزاران نفر در مراسم تشییع جنازه سه فرمانده حزب‌الله در بیروت شرکت کرده بودند. تلویزیون المنار وابسته به حزب‌الله گزارش داده است که چهار ساختمان مسکونی در پی حمله اسرائیل با خاک یکسان شده است.

گزارش‌ها حاکی است که حسن نصرالله، رهبر حزب‌الله لبنان هدف این حمله اسرائیل بوده است. باراک اوباید، خبرنگار اسرائیلی در صفحه ایکس (توییتر سابق) خود به نقل از منبعی آگاه نوشت که ارتش اسرائیل در حال جمع‌آوری اطلاعات است تا دریابد حسن نصرالله کشته شده است یا خیر.

کاتال ۱۲ اسرائیل به نقل از مقام‌های امنیتی این کشور گزارش داده که حسن نصرالله در این حمله کشته شده است.

خبرگزاری رویترز هم به نقل از منابع ایرانی نوشته است که تهران در حال بررسی وضعیت حسن نصرالله است.

خبرگزاری رویترز به نقل از منبعی امنیتی گزارش داد که محل انفجارهای شامگاه جمعه همان محل معمول برگزاری جلسات فرماندهی حزب الله بود.

سخنگوی ارتش اسرائیل، جمعه شب گفت که جنگنده‌های این کشور بر فراز فرودگاه بیروت «گشتزنی» می‌کنند تا اجازه ورود قاچاقی اسلحه به لبنان را ندهند. وی افزود که دولت لبنان برخلاف دولت سوریه تاکنون اجازه استفاده از فرودگاه پایتخت برای قاچاق اسلحه را نداده است.

در حالی که اکسیوس به نقل از منابع اسرائیلی گزارش داده بود که این کشور پیش از حمله آمریکا را در جریان قرار گذاشته، باراک راوید، خبرنگار سرشناس اسرائیلی که ارتباطات گسترده‌ای دارد به از دو منبع آمریکایی گفته است که ایالات متحده از انجام این حمله مطلع نبوده است. دفتر بنیامین نتانیا‌هو نیز گفته نخست وزیر اسرائیل سفر خود به نیویورک را زودتر از حد معمول به پایان رسانده و بلافاصله به اسرائیل بر می‌گردد. دقایقی پیش از این انفجارها هزاران نفر در مراسم تشییع جنازه سه فرمانده حزب الله در بیروت شرکت کرده بودند.

سخنرانی نتانیا‌هو در نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد

نتانیا‌هو در سازمان ملل دو نقشه در دستش گرفت به نام‌های برکت و لعنت! او نقشه‌ای ترانزیتی که ایران را دور می‌زند برکت و نقشه ترانزیتی که شامل ایران، عراق، سوریه و دریای مدیترانه می‌شود را نقشه لعنت خواند. تصاویر و گزارش‌های منتشر شده حاکی از آن است که هنگام سخنرانی نخست‌وزیر اسرائیل در مجمع عمومی سازمان ملل، تعدادی از دیپلمات‌ها و مقام‌های کشورهای مختلف سالن را ترک کردند.

اعضای هیئت‌های نمایندگی ایران، پاکستان و ترکیه از جمله افرادی بودند که سالن را ترک کردند. باراک راوید، خبرنگار وبسایت اکسیوس، با انتشار ویدئویی خبر داد که وقتی آقای نتانیا‌هو وارد شد تا سخنرانی کند، «ده‌ها دیپلمات» مجمع عمومی سازمان ملل را ترک کردند.

شبهه خبری سی‌ان‌ان نیز گزارش داده است هنگام آغاز سخنرانی نخست‌وزیر اسرائیل «تعداد زیادی» از نمایندگان کشورها سالن را ترک کردند.

در ابتدای سخنرانی و وقتی نخست وزیر اسرائیل پشت تریبون قرار گرفت، با همه‌همه بسیاری از سوی شرکت‌کنندگان همراه شد و ریاست جلسه با صدای بلند درخواست کرد که نظم جلسه رعایت شود. عده‌ای نیز او را تشویق می‌کردند.

فرازهای از سخنرانی بنیامین نتانیا‌هو در نشست سازمان ملل:

*امسال قصد نداشتیم بیایم چون کشورم در جنگ است، اما تصمیم گرفتیم بیایم تا به دروغ هایی که به کشورمان پرت می شود پاسخ دهیم.

*به خودکامگان تهران پیام می دهیم که اگر به ما حمله کند، آن را پاسخ می دهیم و هیچ جایی در ایران نیست که دست بلند اسرائیل به آن نرسد و این در مورد کل خاورمیانه صدق می کند.

*حزب الله از ۸ اکتبر بیش از ۸۰۰۰ موشک به سمت ما شلیک کرده است.

*آنچه برای پایان دادن به جنگ لازم است این است که حماس تسلیم شود و گروگان های ما را آزاد کند و اگر تسلیم نشود، ما به جنگ ادامه خواهیم داد.

*حملات حزب الله شهرهای اسرائیل را به شهرهای ارواح تبدیل کرد و ما باید آن را شکست دهیم.

*فقط تصور کنید اگر تروریست ها ال پاسو و سن دیگو را به شهرهای متروکه تبدیل می کردند، دولت آمریکا تا چه مدت این وضعیت را تحمل می کرد؟ اما اسرائیل تقریباً یک سال است که این وضعیت غیرقابل تحمل را تحمل کرده است. و من امروز اینجا آمده ام تا بگویم: بس است!

*تا زمانی که حزب الله به دنبال جنگ باشد، ما حق داریم برای رفع این تهدید تلاش کنیم.

*ما می خواهیم غزه غیرنظامی شود، از حضور یک اداره مدنی محلی در نوار حمایت می کنیم و اجازه هیچ نقشی برای حماس نخواهیم داد.

*دو انتخاب داریم: نفرین ایران که استبداد بدخیم خود را در سراسر خاورمیانه گسترش می دهد در مقابل نعمت صلح با عربستان سعودی که ثبات را در منطقه به ارمغان می آورد.

*برخلاف گفته های رهبران دیگر، «اسرائیل خواهان صلح است» اما با «دشمنان وحشی» و «قاتلان وحشی» روبرو است.

*کمی پس از حمله ۷ اکتبر حماس به اسرائیل، ناگزیر شدیم که در «هفت جبهه» از خود دفاع کنیم، جبهه هایی که ایران آنها را سازماندهی کرده است.

*شورای امنیت سازمان ملل باید با فعال کردن مکانیسم ماشه، تحریم های سازمان ملل علیه ایران را بازگرداند.

*خطر مسلح شدن ایران به جنگ افزار هسته ای را باید جدی بگیریم.

*ارتش اسرائیل بیش از نیمی از ۴۰ هزار نیروی حماس را کشته یا اسیر کرده و ۹۰ درصد موشک های حماس را هم منهدم کرده است.

*اگر حماس در غزه در قدرت بماند، دوباره سازماندهی می شود، دوباره مسلح می شود و دوباره به اسرائیل حمله می کند.

*برای این که این دور از درگیری آخرین دور درگیری باشد، باید حماس را نابود کرد.

*این که حماس در آینده غزه نقشی داشته باشد مضحک و شبیه نقش دادن به نازی ها در آلمان پس از جنگ جهانی دوم است.

*حزب الله لبنان موشک هایش را در بیمارستان ها، مدارس و خانه های شخصی پنهان کرده است و به این ترتیب مردم لبنان را به خطر انداخته است.

*حزب الله زرادخانه خود را با پول ایران ساخته است.

*اسرائیل به حملاتش ادامه می‌دهد. تا زمانی که شهروندان ما نتوانند با خیال راحت به خانه‌های خود بازگردند ما از پا نخواهیم نشست. ما ارتش ترور مستقر در مرز شمالی خود را نمی‌پذیریم. تا زمانی که حزب‌الله راه جنگ را انتخاب کند، اسرائیل انتخاب دیگری ندارد.

دو سخنران که در روز جمعه ۲۷ سپتامبر، پیش از نتانیاهو صحبت کردند، به‌صراحت اقدامات اسرائیل را به باد انتقاد گرفتند.

یکی از این افراد رابرت گولوب، نخست وزیر اسلونی، بود که در پایان سخنانی خود با کوبیدن مشت خود بر تریبون گفت: «آقای نتانیاهو، این جنگ را همین حالا متوقف کنید!»

شهپاز شریف، نخست‌وزیر پاکستان، نیز درست پیش از نخست‌وزیر اسرائیل سخنرانی کرد و از جمله در مورد جنگ غزه گفت که این تنها یک درگیری نیست و در حالی که مشت خود را به تریبون می‌کوبید این جنگ را «کشتار سیستماتیک مردم بی‌گناه فلسطین» خواند. سخنان او با تشویق حضار همراه شد.

بنیامین نتانیاهو اتهام «نسل‌کشی» را پوچ خواند و به همین ترتیب اتهام گرسنگی دادن به مردم غزه و کشتار غیرنظامیان را رد کرد.

او با اشاره به معترضان در نیویورک گفت شاید بعضی یا خیلی از آن‌ها از طرف ایران سازمان‌دهی شده باشند. او گفت صلح اسرائیل و عربستان سعودی می‌تواند منافع زیادی برای منطقه بیاورد و خاورمیانه را به یک پایگاه قدرت جهانی تبدیل کند، اما ایران مانع از رسیدن به چنان صلحی است.

سخنرانی تند و پرهیاهوی نتانیاهو دو برابر بیشتر از زمان تعیین شده ۱۵ دقیقه‌ای طول کشید. نتانیاهو هیچ اشاره‌ای به پیشنهاد آمریکا برای آتش‌بس فوری بین اسرائیل و حزب‌الله نکرد. در واقع برعکس قول داد تا زمانی که «همه اهداف محقق نشوند» به جنگ ادامه دهد.

سفیر اسرائیل در سازمان ملل عکسی از بنیامین نتانیاهو نخست وزیر این کشور در نیویورک را منتشر کرد که او را در حال صدور فرمان ترور رهبر حزب‌الله نشان می‌دهد. گفته می‌شود نتانیاهو پس از دریافت اطلاعات جدید از مشاور نظامی خود، به‌طور ناگهانی یک نشست خبری در سازمان ملل را ترک کرد. مقامات اسرائیلی می‌گویند که مقامات ارشد حزب‌الله در زمان حمله در مقر فرماندهی بودند. هنوز هیچ واکنش رسمی از سوی حزب‌الله در مورد این حمله یا وضعیت نصرالله دریافت نشده است.

عکس‌العمل جمهوری اسلامی ایران

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری ایران در پی حمله به جنوب بیروت در پیامی اقدام اسرائیل را «جنایتی آشکار و غیرقابل پنهان» خواند. وی تاکید کرد که دولت ایران در کنار لبنان و «محور مقاومت» خواهد ماند.

سخن‌گوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران هم در واکنش به این حمله گفت: «تداوم جنایات اسرائیل علیه مردم فلسطین و لبنان به روشنی نشان می‌دهد که دعوت به برقراری آتش‌بس از سوی آمریکا و برخی کشورهای غربی، یک فریب آشکار است.»

سفارت ایران در بیروت هم در بیانیه‌ای گفته است «جنایت اسرائیلی‌ها قواعد بازی را تغییر می‌دهد.»

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس ایران نیز گفت اسرائیل «با اقدام امروز، دروازه جهنم را به روی خود باز کرد.»

جمهوری اسلامی ایران، همچنین خواستار برگزاری نشست فوق‌العاده سران کشورهای اسلامی شده است.

در همین حال خبرگزاری تسنیم وابسته به سپاه پاسداران، به نقل از «منابع امنیتی در محور مقاومت» گزارش داده که سید حسن نصرالله سالم است و خطری جان او را تهدید نمی‌کند. اما خبرگزاری فارس دیگر رسانه نزدیک به سپاه پاسداران نوشته است که برای رد یا تایید اخبار در مورد سیدحسن نصرالله باید منتظر بیانیه رسمی حزب‌الله ماند.

اما کانال ۱۲ اسرائیل گزارش داده که برآوردهای غالب در اسرائیل این است که نصرالله در حمله مجروح شده و احتمال زنده ماندن او صفر است. این شبکه، همچنین گزارش داده که نتائیهو در پاسخ به پرسشی مبنی بر این‌که آیا ترور نصرالله موفقیت آمیز بوده یا خیر گفته است: «صبر کنید.»

درگیری‌های نظامی بین اسرائیل و حزب‌الله مسلح به شدیدترین حالت خود در ۱۸ سال اخیر رسیده است که نتیجه حمله ۷ اکتبر شبه‌نظامیان حماس به خاک اسرائیل است.

وزارت بهداشت لبنان شنبه هفتم مهر، اعلام کرد که بیمارستان‌های حومه جنوبی بیروت پس از حملات شدید اسرائیل به این منطقه تخلیه خواهند شد و از بیمارستان‌های مناطق آسیب‌دیده خواست تا پذیرش موارد غیرفوری را متوقف کنند. در بیانیه این وزارتخانه، از بیمارستان‌هایی که تحت تاثیر حملات اسرائیل قرار نگرفته‌اند، خواسته شده تا «پایان هفته آینده پذیرش موارد غیراورژانسی را متوقف کنند تا فضایی برای پذیرش بیماران از بیمارستان‌های حومه جنوبی بیروت فراهم شود.»

با ادامه جنگ بین حزب‌الله و اسرائیل؛ جمهوری اسلامی ایران چه خواهد کرد؟

در حالی‌که آتش درگیری‌ها در منطقه خاورمیانه روزبه‌روز بیش‌تر می‌شود نگرانی‌ها از شکل‌گیری جنگ تمام عیار نیز در منطقه بیش از همیشه شده است.

بعد از حمله ۷ اکتبر حماس به اسرائیل که حملات اسرائیل به نوار غزه را در پی داشت جمهوری اسلامی بارها خطوط قرمزی را برای پاسخ دادن به اسرائیل تعریف کرد که یکی از آن‌ها حمله زمینی سربازان اسرائیل به نوار غزه بود اما با وجود این‌که ماه‌ها از حضور نظامیان این کشور در این باریکه می‌گذرد همچنان پاسخی از سوی ایران مشاهده نشده است.

در هفته‌های اخیر حالا تنش‌ها با بزرگترین و قدرتمندترین نیروی متحد جمهوری اسلامی در منطقه یعنی حزب‌الله بالا گرفته و حملات مکرر اسرائیل باعث کشته‌شدن تعداد قابل توجهی از فرماندهان ارشد این گروه لبنانی و زخمی شدن تعداد بیشتری از اعضای آن شده است.

بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل در سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل تاکید کرد که جنگ این کشور با حزب الله تا زمانی که تمامی شهروندان اسرائیلی به خانه های خود در شهرهای شمالی بازنگردند ادامه خواهد داشت. شهروندانی که نتانیاهو می گوید به خاطر حملات حزب الله مجبور شده اند خانه و کاشانه خود را ترک کنند.

در چنین وضعیتی، سؤال مهم این است که آیا در صورتی که اسرائیل گام بعدی را بردارد ایران دست به مداخله خواهد زد؟ علی واعظ، مدیر بخش ایران گروه بین المللی بحران در این خصوص به خبرگزاری فرانسه می گوید: «استراتژی ایران این است که قدرت خود را بدون دخالت مستقیم، به ویژه از آنجایی که تشدید تنش می تواند به نفع اسرائیل باشد و بر انتخابات آمریکا تاثیر بگذارد، نشان دهد.»

واعظ با اشاره به این که اولویت ایران رفع تحریم ها و همچنین ثبات اقتصادی است، گفت: «ایران نمی خواهد در بازی طراحی شده توسط دشمن سرسختش گام بردارد.»

مقام های جمهوری اسلامی ایران، بارها چنین اظهاراتی را به زبان آورده و گفته اند کاری نمی کنند که نتانیاهو و اسرائیل را خوشحال کند. آن ها حتی در ماه آوریل و در پاسخ به حمله هوایی به سفارت ایران در دمشق که به کشته شدن چندین فرمانده ارشد سپاه پاسداران انجامید نیز تنها به ارسال موشک ها و پهپادهایی که آن هم پیش از شلیک به اطلاع کشورهای غربی رسیده بود بسنده کردند. اقدامی که هدفش ایجاد زمان کافی برای اسرائیل برای خنثی کردن آن ها بود.

با این حال، در این مدت اسرائیل گام به گام پیش تر جلو رفته و هر بار ضربه سخت تری را به ایران آورده است. حدود دو ماه قبل در یک عملیات ترور پیچیده، اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس که برای شرکت در مراسم تحلیف مسعود پزشکیان به تهران آمده بود کشته شد. هر چند اسرائیل مسئولیت انجام آن را نه تایید و نه رد کرده اما نوک پیکان اتهامات متوجه دولت اسرائیل است.

مقام های ایرانی بارها اسرائیل را برای آن حمله مقصر و تاکید کردند که به آن پاسخ خواهند داد اما هنوز این پاسخ عملی نشده است.

مسعود پزشکیان در نیویورک در یکی از سخنرانی های خود به این موضوع اشاره و گفت: «کشورهای غربی مدام به ما می گفتند که به ترور هنیه پاسخ ندهید تا ظرف یک هفته آتش بس برقرار شود و ما هم سعی کردیم پاسخ ندهیم که آتش بس برقرار شود اما هرگز چنین اتفاقی نیفتاد.»

جمهوری اسلامی ایران، هر چند تلاش می کند از درگیر شدن بیش تر با اسرائیل پرهیز کند اما این انفعال جمهوری اسلامی ایران باعث شده تا در طول این ماه ها اسرائیل گام های بیش تری را برای ضربه زدن به متحدینش بردارد.

جمهوری اسلامی ایران، با بحران های مختلف اقتصادی و سیاسی در داخل و بحران های منطقه ای و جهانی روبروست و به همین دلیل، جمهوری اسلامی توان لازم برای درگیر شدن یک جنگ تمام عیار را ندارد و به همین دلیل، در تلاش است با مدارا و یگ گام به پیش و ده ها گام به پس، از این شرایط عبور کند. اما ادامه اقدامات اسرائیل که با واکنش های بین المللی چندانی هم روبرو نمی شود باعث شده تا حتی بسیاری در داخل ایران و به ویژه از سوی عناصر حزب الهی و اصولگرایان و برخی فرماندهان سپاه لب به اعتراض بکشایند و از آن چه «رویکرد منفعلانه» جمهوری اسلامی می خوانند انتقاد کنند.

در واقع جمهوری اسلامی ایران در مخصصه بدی گیر کرده و حتی باعث نارضایتی نیروهای به اصطلاح «محور مقاومت» خود نیز شده است.

اکنون مقامات جمهوری اسلامی ایران، هر چند تلاش دارد با آغاز گفت‌وگوها مشکلات تحریم‌ها و فشار اقتصادی را از خود باز کند اما قدرت‌های غربی دست‌کم فعلا ضرورتی برای این کار احساس نمی‌کنند و بخش مهمی از ماجرا هم به نزدیک بودن انتخابات در ایالات متحده مربوط است.

با توجه به این‌که در کمتر از ۴۰ روز دیگر رئیس‌جمهور دیگری در آمریکا انتخاب خواهد شد تمام تلاش‌ها برای آغاز گفت‌وگوهای تازه بی‌نتیجه خواهد بود و تهران و غرب باید منتظر بمانند تا ساکن جدید کاخ سفید انتخاب شود.

در حالی که مشعود پزشک‌هایان رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، در سخنرانی خود در نشست سازمان ملل و یا نشست‌های دیگرش در نیویورک، پرچم سفید تسلیم را بالا برد و با لحن ملایمی درباره اسرائیل سخن راند اما نخست‌وزیر اسرائیل علیه جمهوری اسلامی ایران بسیار تند و تیز بود.

بنیامین نتانیاهو خطاب به رهبران جمهوری اسلامی ایران، که آن‌ها را «ظالمان تهران» خطاب کرد، گفت: «اگر شما ما را بزنید، ما شما را می‌زنیم. هیچ جایی در ایران نیست که دستان بلند اسرائیل به آن نرسد.»

نتانیاهو خطاب به حاضران در مجمع عمومی سازمان ملل گفت: «ما در حال پیروزی هستیم.»

بنیامین نتانیاهو با تصویر وضعیت خاورمیانه به‌عنوان یک دوراهی بین حق و باطل، بین مسیر اسرائیل و مسیر ایران، گفت نباید انتخاب بین این دو دشوار باشد، اما برخی دچار سردرگمی هستند.

سازمان سیا، به‌طور علنی تخمین می‌زند که نیروهای حزب‌الله لبنان ممکن است تا ۱۵۰ هزار فروند موشک از انواع مختلف داشته باشند.

از ۸ اکتبر ۲۰۲۳ به دنبال حمله وحشیانه حماس به اسرائیل، ادامه بمباران موشکی و توپخانه‌ای حزب‌الله در شمال اسرائیل حدود ۶ هزار شهروند اسرائیلی را مجبور به ترک خانه‌ها، مزارع و مشاغل خود کرده است و آشفتگی‌های اقتصادی بزرگ ناشی از آن به‌عنوان ادامه تهدید علیه شهروندان شمال اسرائیل ارزیابی می‌شود. همین دلیل باعث شد که مقامات تل‌آویو در ۱۶ سپتامبر اعلام کنند که بازگشت افرادی که مجبور به فرار از شمال شده‌اند، هدف اصلی این جنگ ملی شده است.

اسرائیل طی سال گذشته، برنامه‌های عملیاتی در شمال را کاملا محرمانه نگه داشته و همین موضوع پیش‌بینی قطعی تحولات آینده را دشوار کرده است.

اسرائیل آتش‌بس با حزب‌الله را رد کرد

شامگاه چهارشنبه، ایالات متحده، فرانسه و سایر متحدان به‌طور مشترک خواستار یک آتش‌بس ۲۱ روزه فوری برای شروع مذاکرات شدند، زیرا نگرانی‌ها از افزایش خشونت‌های اخیر که پس از ۱۱ ماه تبادل آتش مرزی رخ داده، به سمت یک جنگ تمام‌عیار، افزایش یافته است.

اما دفتر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، روز پنجشنبه در بیانیه‌ای گفت که دولت اسرائیل به پیشنهاد آتش‌بس موقت با حزب‌الله لبنان «حتی جواب هم نداده» و از نیروهای نظامی اسرائیل خواسته است تا «با تمام قوا به نبرد ادامه بدهند.»

همزمان، بنی کاتز، وزیر خارجه اسرائیل نیز روز پنجشنبه پنجم مهر، گفت: «آتش‌بسی در شمال در کار نیست. ما با تمامی توان به نبرد با حزب‌الله تا پیروزی کامل و بازگرداندن امن مردم شمال به خانه خود ادامه می‌دهیم.»

در پی اعلام این خبر، اسرائیل روز پنجشنبه اعلام کرد که یک بسته کمکی ۷/۸ میلیارد دلاری از ایالات متحده برای حمایت از تلاش‌های نظامی جاری خود دریافت می‌کند.

در پی انتشار خبر آماده شدن اسرائیل برای وارد کردن نیروی زمینی به لبنان، فرانسه در نشست اضطراری شورای امنیت سازمان ملل از طرح مشترک پاریس و واشینگتن برای برقراری یک آتشبس ۲۱ روزه بین حزب الله و اسرائیل خبر داده بود.

در این نشست اضطراری که روز چهارشنبه چهارم مهرماه با پیشنهاد ژان نوئل بارو، وزیر خارجه فرانسه، برگزار شد، بارو با اشاره به دستیابی به یک طرح آتشبس ۲۱ روزه در لبنان از امکان «مذاکرات دیپلماتیک» در سایه این آتشبس گفت.

شبکه بریتانیایی اسکای نیوز نیز روز پنجشنبه، پنجم مهر، به نقل از مقامات آمریکایی گزارش داد که آتشبس در عملیات متقابل ارتش اسرائیل و حزب الله در لبنان «در ساعات آتی» آغاز خواهد شد.

این گزارش حاکی است با آغاز آتشبس ۲۱ روزه «مذاکرات برای دستیابی به راه حل های احتمالی جهت نزاعی که با آتشباری حزب الله علیه اسرائیل از ۱۶ مهر سال گذشته آغاز شد، به جریان خواهد افتاد.»

در پی انتشار این گزارش ها در روز پنجشنبه، پنجم مهر، دفتر نخست وزیری و وزیر خارجه اسرائیل این گزارش ها را رد کردند.

در بیانیه دفتر نتانیاهو آمده است، اخبار منتشره مبنی بر تعدیل جنگ در شمال «خلاف واقعیت است» و نخست وزیر به ارتش دستور داده عملیات جنگی را با «قدرت تمام» بر اساس طرح هایی که به نخست وزیر ارائه کرده بود، ادامه دهد. بیانیه دفتر بنیامین نتانیاهو، همچنین اضافه کرد جنگ در غزه نیز تا دستیابی به تمامی اهداف تعیین شده ادامه خواهد یافت.

بیانیه دفتر نخست وزیری اسرائیل در اورشلیم روز پنجشنبه در ساعتی منتشر شد که بنیامین نتانیاهو در پرواز از تل آویو به سوی نیویورک برای سخنرانی در نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد بود.

وزیر خارجه فرانسه روز چهارشنبه در جمع ۱۵ عضو شورای امنیت هشدار داده بود که نباید اجازه داد لبنان به غزه ای دیگر تبدیل شود.

بارو با بیان این که این طرح به زودی به صورت علنی منتشر خواهد شد گفت: «با صدای بلند بگوییم که به این کشتار و ویرانی پایان دهید.»

این مقام فرانسوی با اشاره به این که تلاش ها برای برقراری آتشبس همچنان ادامه دارد گفت: «ما روی هر دو طرف حساب می کنیم که بدون تاخیر این آتشبس را بپذیرند تا از جمعیت غیرنظامی محافظت کنیم و اجازه دهیم مذاکرات دیپلماتیک آغاز شود.»

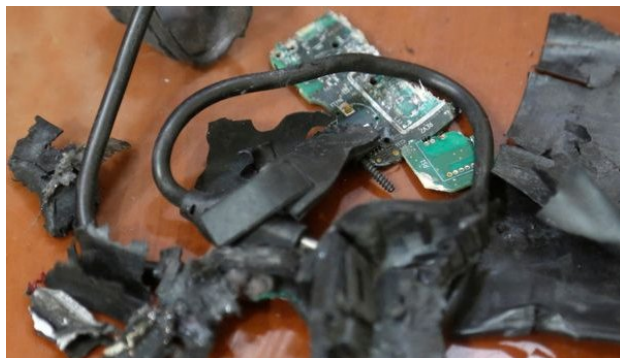
بارو که در پایان هفته به لبنان سفر می کند، گفت که پاریس با طرفین در تعیین پارامترهای دیپلماتیک برای برون رفت از بحران، با توجه قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت سازمان ملل وارد گفت و گو خواهد شد.

قطعنامه ۱۷۰۱ که پس از جنگ یک ماهه بین اسرائیل و حزب الله در سال ۲۰۰۶ به تصویب رسید اختیارات نیروهای حافظ صلح سازمان ملل را گسترش داد و به ارتش لبنان اجازه داد تا بخش هایی از جنوب این کشور را عاری از سلاح یا نیروهای مسلح کرده و تنها نیروهای ارتش این کشور اجازه حضور در این مناطق را داشته باشند.

در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد هشدار داده که وضعیت لبنان بحرانی است و این کشور در حال تبدیل به یک «غزه دیگر» است.

به نوشته خبرگزاری رویترز، این بسته شامل ۵/۳ میلیارد دلار برای تدارکات ضروری در زمان جنگ و ۲/۵ میلیارد دلار برای سامانه‌های پدافندی هوایی از جمله تقویت سامانه ضد موشکی «گنبد آهنین» و یک سیستم لیزری پیشرفته است.

با این وجود، جو بایدن رئیس جمهور آمریکا، به شکل ریاکارانه‌ای در سخنرانی خود در گردهمایی نیویورک، نسبت به وقوع جنگ تمام عیار در لبنان هشدار داد.

بی‌سیم‌ها

انفجار هزاران پیجر اعضای حزب‌الله لبنان

پس از انفجار هزاران پیجر اعضای حزب‌الله لبنان در روز سه‌شنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۳ برابر با ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۴، که به اسرائیل منتسب شده است، انفجارهای دیگری در بیروت پایتخت و سایر نقاط این کشور رخ داد. روز سه‌شنبه در یک حمله بی‌سابقه، هزاران پیجر که توسط اعضای حزب‌الله لبنان حمل می‌شد، به‌طور تقریباً هم‌زمان منفجر شدند، حمله‌ای که از نظر وسعت و اجراء، از مجموعه ترورها و حملات سایبری سال‌های اخیر در منطقه پیشی گرفت. حزب‌الله گفت که دستگاه‌های بی‌سیم حدود ساعت ۳:۳۰ بعد از ظهر به وقت محلی شروع به انفجار کردند. یک منبع امنیتی لبنانی به سی‌ان‌ان گفت پیجرهایی که منفجر شدند جدید بودند و در ماه‌های اخیر توسط حزب‌الله خریداری شده بودند. یک شرکت تولیدکننده تایوانی روز چهارشنبه گفت پیجرها که نشان این شرکت را دارند، توسط یک توزیع‌کننده اروپایی ساخته شده‌اند.

منابع امنیتی لبنان روز چهارشنبه ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۴ - شهریورماه، تایید کردند که این بار «واکی تاکی»های متعلق به اعضای حزب‌الله منفجر شده‌اند. محافل حزب‌الله نیز گفته‌اند که «وسایل بی‌سیم مانند واکی تاکی» منفجر شده‌اند. به گزارش آسوشیتدپرس، مقامات حزب‌الله و رسانه‌های دولتی روز چهارشنبه گفتند که انفجارها در بیروت و چندین بخش از لبنان در موج دوم وسایل الکترونیکی رخ داد و گزارش دادند که دستگاه‌های بی‌سیم دستی واکی تاکی و حتی تجهیزات خورشیدی یک روز پس از هزاران پیجر منفجر شدند. وزارت بهداشت لبنان اعلام کرد که در اثر موج دوم انفجارها تاکنون دستکم ۹ نفر کشته و ۳۰۰ نفر زخمی شده‌اند. این خبرگزاری می‌افزاید، صدای انفجارهای متعددی در مراسم تشییع جنازه سه عضو حزب‌الله و یک کودک در بیروت شنیده شد که روز قبل بر اثر انفجار پیجر کشته شده بودند. یک عکاس خبرگزاری آسوشیتدپرس در شهر ساحلی صیدون، یک خودرو و یک مغازه تلفن همراه را دید که پس از انفجار دستگاه‌ها در داخل آن‌ها آسیب دیده بود.

یکی از مقامات حزب الله به شرط ناشناس ماندن، به آسوشیتدپرس گفت که دستگاه‌های واکی تاکی مورد استفاده این گروه منفجر شده‌اند.

رویترز به نقل از منابع امنیتی، گزارش داد که اسرائیل در ۵ هزار پیجر حزب الله مواد منفجره جاسازی کرده بود. سایت اکسیوس نیز گزارش داد که این عملیات بخش قابل توجهی از سیستم فرماندهی و کنترل نظامی حزب الله را مختل کرده است.

تلگرام صابرین نیوز وابسته به سپاه پاسداران نیز نقل کرد که مواد منفجره جاسازی شده در پیجرها تنها ۲۰ گرم بود و این دستگاه‌ها پنج ماه پیش وارد لبنان شده بودند.

یک روزنامه‌نگار لبنانی و نویسنده مجله آتلانتیک، در پاسخ به این سؤال که چرا اسرائیل ممکن است چنین حمله‌ای را انجام داده باشد، به سی‌ان‌ان گفت که این می‌تواند تلاشی برای تسلیم کردن حزب الله و روشن کردن این موضوع باشد که افزایش حملات آن‌ها علیه اسرائیل، با خشونت بیشتر مواجه خواهد شد. یا می‌تواند مقدمه‌ای برای کارزار گسترده اسرائیل علیه (لبنان) باشد، در حالی که حزب الله با هرج و مرج این حمله علمی تخیلی علیه عوامل خود دست و پنجه نرم می‌کند.

سازمان حزب الله لبنان روز چهارشنبه در بیانیه‌ای جدید بار دیگر اسرائیل را به دست داشتن در انفجار هزاران پیجر اعضای خود متهم کرد.

این سازمان تاکید کرد که به مبارزه خود در غزه علیه اسرائیل ادامه خواهد داد و «انتقام» حمله دیروز سه‌شنبه را نیز خواهد گرفت.

یک مقام آمریکایی گفت که اسرائیل روز سه‌شنبه پس از این حمله که طی آن پیجرهای که در آن مقدار کمی مواد منفجره جاسازی شده بود، منفجر شدند، به ایالات متحده اطلاع داد. این شخص به شرط ناشناس ماندن صحبت کرد زیرا آن‌ها مجاز به بحث عمومی در مورد این اطلاعات نیستند.

این حمله نگرانی‌هایی را در مورد این‌که جنگ بین اسرائیل و حماس در غزه ممکن است به یک درگیری منطقه‌ای گسترده‌تر تبدیل شود، دوباره برانگیخته است.

شرکت تایوانی «گلد آپولو» روز چهارشنبه ۱۸ سپتامبر ۲۸- شهریورماه اعلام کرد، اگرچه نام این شرکت بر روی پیجرهای منفجرشده در لبنان دیده می‌شود، اما این شرکت نقشی در ساخت آن‌ها نداشته است و این پیجرها توسط شرکت «بی.ای.سی کنسالتینگ»، مستقر در بوداپست، پایتخت مجارستان تولید شده‌اند.

این شرکت تایوانی، اعلام کرد که به شرکت مجارستانی اجازه داده است تا مدل ویژه‌ای از پیجرهای AR92 را تولید و عرضه کند.

در این بیانیه، همچنین تاکید شده است: «طبق قرارداد همکاری، ما به بی.ای.سی کنسالتینگ اجازه داده‌ایم که از علامت تجاری برند ما برای فروش محصولات در مناطق تعیین شده استفاده کند، اما طراحی و ساخت محصولات صرفاً بر عهده بی.ای.سی کنسالتینگ بوده است.»

در همین خصوص، هسو چنگ کوانگ، بنیان‌گذار «گلد آپولو» نیز به خبرنگاران گفت که این شرکت از سه سال پیش با بی.ای.سی کنسالتینگ توافق‌نامه‌ای را به امضا رسانده و دو شرکت مشغول همکاری با یکدیگر بوده‌اند.

یک مقام امنیتی تایوان نیز به سی‌ان‌ان گفت، گلد آپولو ۲۶۰ هزار پیجر عمدتاً به آمریکا و استرالیا ارسال کرده است اما هیچ سابقه‌ای از ارسال پیجر به لبنان یا خاورمیانه وجود ندارد.

گزارشگران روزنامه لوموند از بیروت و اورشلیم در مطلبی مفصل درباره نتایج انفجار پیجرهای صدها نفر از اعضای حزب الله لبنان به نقل از مهتد الحاج علی، کارشناس مسائل حزب الله، نوشته‌اند: اگر شاخه نظامی حزب الله بین ده تا بیست هزار عضو داشته باشد در نتیجه عملیات دیروز دست کم بیست درصد از رزمجویان حزب الله زخمی شده‌اند و این رقم بسیار بالایی است. به گفته کارشناس لبنانی چنین رقمی از تلفات فقط در جریان یک جنگ مشاهده می‌شود نه یک عملیات از راه دور.

لوموند افزوده است: از هفتم اکتبر گذشته نفوذ اطلاعاتی اسرائیل به یکی از مشغله‌های اصلی اسرائیل بدل شده است. دست کم ۴۵۰ تن از رزمجویان آن در مرزهای شمالی اسرائیل و حدود سی تن از فرماندهان ارشدش در عملیات هدفمند اسرائیل و بدور از مرزهای جنوبی لبنان کشته شده‌اند.

به نوشته لوموند، کشته‌شدن فرماندهان ارشد حزب الله گویای شناخت دقیق اسرائیل از ارگانیکرام یا ساختار تشکیلاتی حزب الله و همچنین توان بالای اسرائیل به دلیل برخورداری‌اش از برتری تکنولوژیک از محل اعضای ارشد حزب الله است. رهبران اسرائیل بارها به حسن نصرالله هشدار داده‌اند که آن‌ها از محل خواب او نیز با اطلاع هستند.

نیویورک تایمز هم امروز نوشت: سفیر جمهوری اسلامی ایران در لبنان بر اثر انفجار پیجر یک چشمش را از دست داد. به گفته دو تن از اعضای سپاه پاسداران در جریان این حمله، مجتبی امانی، سفیر جمهوری اسلامی در لبنان، بر اثر انفجار پیجری که همراه او بود در موجی از انفجارهای هم‌زمان وسایل الکترونیکی بی‌سیم منفجر شد، یک چشمش را از دست داد و چشم دیگرش به شدت مجروح شد.

پیجر دستگاه قابل‌حملی است که از آن برای دریافت پیام‌های متنی (حرف و عدد) و صوتی با کمک امواج رادیویی استفاده می‌شود. با دستگاه پیجر تنها می‌توان پیام را دریافت کرد و فرستادن پیام به آن با تلفن انجام می‌شود. پیجرها در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میلادی توسعه یافتند و در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ به‌طور گسترده مورد استفاده قرار گرفتند، تا این‌که جای خود را به تلفن‌های همراه دادند و اکنون در موارد خاص استفاده می‌شوند.

اگرچه استفاده از پیجرها با ظهور گوشی‌های هوشمند به میزان قابل توجهی کاهش یافته است، اما همچنان در برخی از زمینه‌های تخصصی مانند بیمارستان‌ها و مراکز مراقبت‌های بهداشتی استفاده می‌شوند، جایی که برای اطلاع‌رسانی‌های سریع و قابل اعتماد ارزش دارند.

در نتیجه انفجار باطری پیجرها علاوه بر ده‌ها قربانی، عده زیادی از مجروحین انفجار انگشتان دست‌های خود را از دست دادند و صورت بسیار از مجروحین دچار سوختگی و خونریزی شد.

تمام وسایل الکترونیکی با باتری کار می‌کنند و اکنون مشخص شده که این وسایل می‌توانند تبدیل به سلاح انفجاری شوند.

هواپیماها نیز از باتری‌های لیتیومی استفاده می‌کنند که با ایجاد انفجار در آن‌ها، می‌توانند هواپیما یا هلیکوپتر را سرنگون کنند. انفجار لب‌تاب، تابلت و تلفن اکنون از طریق نفوذ سایبری می‌تواند اتفاق بیفتد. اسرائیل هدف از این اقدام را ترور افراد حزب الله اعلام کرد اما بازتاب آن تبدیل به وحشت جهانی شده است!

فراس الابیض، وزیر بهداشت لبنان در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد که در جریان انفجار دستگاه‌های ارتباطی در این کشور طی ۲ روز، «دست کم ۳۲ تن به شهادت رسیده و هزاران تن دیگر زخمی شده‌اند.» آمار زخمی‌ها متفاوت اعلام شده و از سه تا چهار هزار برآورد شده است.

دیدار نصرالله با خامنه‌ای در حضور قاسم سلیمانی

حسن نصرالله و سازمان اسلامی حزب‌الله

حسن نصرالله، بیش از سه دهه است که دبیرکلی حزب‌الله لبنان را در دست دارد و سال‌ها است که برای فرار از حملات احتمالی اسرائیل به زندگی مخفی روی آورده است.

حزب‌الله لبنان یک سازمان شبه‌نظامی و در عین حال یک حزب سیاسی است که بخش بزرگی از جنوب لبنان را تحت کنترل دارد و در پارلمان و دولت لبنان نیز حضور چشمگیری دارد.

حسن نصرالله، از زمان جنگ بین حزب‌الله و ارتش اسرائیل در تابستان ۲۰۰۶، به‌ندرت در انظار عمومی ظاهر می‌شود و محل زندگی او نیز به‌شدت مخفی نگه داشته می‌شود.

با این حال، او دیدارهایی را به‌ویژه با رهبران سازمان‌های فلسطینی متحد خود و همچنین مقامات جمهوری اسلامی در بیروت برگزار و تصاویرش را هم منتشر کرده است.

برخی روزنامه‌نگاران و شخصیت‌هایی که با او ملاقات کرده‌اند، گفته‌اند که نیروهای حزب‌الله آنان را برای دیدار با نصرالله با خودروهایی پوشیده از پرده‌های ضخیم و با تدابیر امنیتی شدید به مکانی نامشخص هدایت می‌کردند.

همچنین سخنانی‌های نصرالله نیز گرچه به‌طور زنده انجام می‌شود، اما حضوری نیست و با ارتباط ویدئویی پخش می‌شود.

در مورد حسن نصرالله ۶۴ ساله، همچون دیگر رهبران مستبد بود و در بین مسلمانان شیعه لبنان، هواداران زیادی دارد.

او ۳۱ اوت ۱۹۶۰ در منطقه برج حمود در حومه بیروت و در خانواده‌ای پرجمعیت به دنیا آمده است. پدرش، عبدالکریم، خواربارفروش و از اعضای حزب سوسیال ناسیونالیست سوریه بود.

با آغاز جنگ داخلی لبنان در سال ۱۹۷۵، خانواده او مجبور شدند به روستای خود در نزدیکی شهر صور در جنوب لبنان مهاجرت کنند.

نصرالله در آنجا بود که تصمیم گرفت به جنبش امل (امید) که یک سازمان سیاسی و شبه‌نظامی شیعی است، بپیوندد. او مدتی برای تحصیل حوزوی به شهر نجف عراق رفت و در آنجا، محمدباقر صدر، بنیان‌گذار حزب الدعوة، او را به شاگرد لبنانی خود عباس موسوی معرفی کرد.

در سال ۱۹۷۸ و با تشدید محدودیت‌ها علیه روحانیون شیعه در عراق، او مجبور شد به لبنان بازگردد. وی در بازگشت به لبنان، به‌عنوان نماینده سیاسی جنبش امل در منطقه بقاع انتخاب شد و به عضویت دفتر سیاسی مرکزی این حزب درآمد.

اما در سال ۱۹۸۲، یعنی در ۲۲ سالگی، موسوی و نصرالله امل را ترک کردند تا به حزب‌الله، سازمان جدید شیعی لبنان که تحت حمایت جمهوری اسلامی تشکیل شد، بپیوندند.

در آن زمان، نصرالله گرچه جزو بنیان‌گذاران حزب‌الله به‌شمار می‌رفت اما در سطح رهبری این گروه نبود. پس از مدتی، در سال ۱۹۸۹ برای تحصیل راهی شهر قم در ایران شد، اما با جنگ نیروهای حزب‌الله و امل با یکدیگر مجبور شد به لبنان برگردد.

در سال ۱۹۹۲ و پس از ترور عباس موسوی، رهبر وقت حزب‌الله، حسن نصرالله به‌عنوان رهبر این گروه انتخاب شد. در دوران رهبری نصرالله، حزب‌الله توانسته است به مرور حمایت‌های مالی و تسلیحاتی بیشتری از سوی جمهوری اسلامی به دست آورد و به یک نیروی سیاسی قابل توجه در لبنان نیز تبدیل شود، به گونه‌ای که هم در مجلس و هم در دولت نماینده داشته باشد.

نصرالله علاوه بر توسعه انبارهای تسلیحاتی حزب‌الله، از جمله موشک‌های با دقت بالا، تعداد اعضای شبه‌نظامی این گروه را نیز افزایش داده است. بر اساس برخی گزارش‌ها، حزب‌الله دارای ۱۰۰ هزار نیروی شبه‌نظامی است. حزب‌الله تنها گروه شبه‌نظامی لبنان است که سلاح‌های خود را پس از پایان جنگ داخلی لبنان در سال ۱۹۹۰، با توجیه «مقاومت در برابر اسرائیل» حفظ کرده است.

نصرالله که در طول تنش‌ها و درگیری‌های مداوم بین اعضای حزب‌الله و ارتش اسرائیل توانسته خود را در قدرت نگاه دارد، به مرور به چهره‌ای کاریزماتیک در حزب‌الله تبدیل شده است.

کشته شدن هادی، پسر ارشد حسن نصرالله، در سال ۱۹۹۷ محبوبیت او را در میان هوادارانش بیش‌تر کرد. مهم‌ترین رویداد مرتبط با این سازمان شبه‌نظامی در سال ۲۰۰۰ میلادی رخ داد؛ زمانی که حزب‌الله در دوران رهبری حسن نصرالله، سرانجام نیروهای اسرائیلی را از جنوب لبنان بیرون راند و به یک اشغال ۱۸ ساله پایان داد. جنگ حزب‌الله با اسرائیل در تابستان ۲۰۰۶ نیز که ۳۳ روز به طول انجامید، به نصرالله اجازه داد قدرت نظامی خود را به نمایش بگذارد؛ هر چند این جنگ باعث کشته شدن ۱۲۰۰ لبنانی عمدتاً غیرنظامی و ۱۶۰ اسرائیلی عمدتاً سرباز شد.

همچنین حزب‌الله پس از ترور رفیق حریری، نخست‌وزیر وقت لبنان، در سال ۲۰۰۵ متهم به دست داشتن در این ترور شد.

حزب‌الله در دوران رهبری نصرالله، با برخورداری از حمایت کامل رهبران جمهوری اسلامی و نیروی قدس سپاه پاسداران، گروه‌های تحت حمایت تهران در کشورهای منطقه را آموزش داده است؛ از عراق و یمن تا گروه‌های فلسطینی.

کشورهای عربی مثل بحرین، کویت، مراکش و حتی جمهوری آذربایجان از نفوذ حزب‌الله در خاک خود برای تحریک گروه‌های شیعه ناراضی‌اند و اظهار نگرانی کرده‌اند.

نصرالله پس از کشته‌شدن قاسم سلیمانی، فرمانده پیشین نیروی قدس سپاه، گفته بود از حدود بیست سال پیش از آن ارتباطش با او شکل گرفت: «همیشه او بود که می‌آمد و من را ملاقات می‌کرد، من فقط دفعات کمی به دیدار او رفتم.»

حسن نصرالله ارتباط و دوستی با قاسم سلیمانی را از «بزرگترین موهبت‌ها» توصیف کرده و گفته است: «مانند دو برادر واقعی بودیم. همیشه آماده بودم جانم را فدای حاج قاسم کنم.»

قاسم سلیمانی ۱۳ دی ۱۳۹۸ در نزدیکی فرودگاه بغداد به‌دستور دونالد ترامپ و در یک عملیات پهپادی کشته شد. روح‌الله خمینی که ستایش آخوندهایی مانند عباس موسوی و حسن نصرالله را برانگیخته بود، هنگامی که با سرکوب انقلاب ۱۳۵۷ مردم ایران، به‌طور نسبی قدرتش را در تهران محکم کرد شعار «صدور پان اسلامیم» را در دستور کار حکومتش قرار داد. از آن تاریخ، نه فقط رابطه شیعیان لبنان با ایران به کلی متحول شد، بلکه زندگی سیاسی و مبارزه مسلحانه شیعیان این کشور نیز به‌شکلی جدی تحت تاثیر وقایع ایران و ایدئولوژی شیعه‌گری قرار گرفت.

برای حسن نصرالله، این تحول عمیق بیش از هر چیز با حکمی از سوی روح‌الله خمینی رقم خورد. او در سال ۱۳۶۰ در تهران با رهبر وقت جمهوری اسلامی ایران ملاقات کرد و خمینی او را به‌عنوان نماینده خود در لبنان برای «تصدی امور حسبی و اخذ وجوه شرعی» منصوب کرد.

از این‌جا سفرهای گاه و بیگاه نصرالله به ایران آغاز شد و روابط او با عالی‌ترین سطوح تصمیم‌گیری و قدرت در ساختار حکومت ایران شکل گرفت.

در نتیجه حمایت‌های «سخت‌مندان» مالی و تسلیحاتی جمهوری اسلامی و هم استراتژی خود سازمان «حزب‌الله»، این سازمان موفق شد هشت کرسی در پارلمان لبنان به دست بیاورد.

در تابستان ۱۳۸۵، شبه‌نظامیان «حزب‌الله» وارد خاک اسرائیل شدند و یک سرباز این کشور را کشتند و دو سرباز را به گروگان گرفتند. پاسخ اسرائیل، حمله سهمگینی بود که ۳۳ یا ۳۴ روز به طول انجامید و در جریانش نزدیک به هزار و ۲۰۰ لبنانی کشته شدند.

نتیجه این جنگ نیز افزایش محبوبیت نصرالله بود که در کشورهای عربی، به‌عنوان آخرین نفری که در مقابل اسرائیل مقاومت می‌کند، معرفی شد.

در پایان جنگ، حزب‌الله همچنان حاضر نشد سلاحش را زمین بگذارد. ضمن این‌که این سازمان در بازسازی ویرانی‌های به جا مانده از جنگ نیز نقشی کلیدی بر عهده گرفت؛ نقشی که در نتیجه حمایت مالی سخت‌مندان جمهوری اسلامی ایران، شکل گرفته بود.

در سال ۱۳۸۷ بعد از ماه‌ها کشمکش سیاسی، دولت لبنان تصویب کرد که سیستم مخابراتی تحت کنترل «حزب‌الله» برچیده شود و امور مخابراتی تنها در کنترل حکومت باشد. نصرالله نه تنها این تصمیم را نپذیرفت، بلکه در فاصله کوتاهی، شبه‌نظامیان او کنترل بیروت را به شکل کامل در دست گرفتند.

این اقدام نصرالله با انتقاد گسترده کشورهای غربی روبه‌رو شد. اما او موفق شد بعد از مذاکرات سیاسی، قدرت گروهش را در کابینه لبنان افزایش دهد و از آن مهم‌تر، به حق وتو در تصمیمات کابینه دست پیدا کند.

در سال ۸۸ نیز با وجود این‌که از تعداد کرسی‌های «حزب‌الله» در پارلمان لبنان کاسته شد، اما نصرالله موفق شد تا حق وتو را کماکان در اختیار خود نگاه دارد. در همان سال، کابینه لبنان تصویب کرد که «حزب‌الله» اجازه دارد تسلیحات خود را نگاه دارد.

از این‌جا دیگر حسن نصرالله به شخصیتی تبدیل شد که کمابیش هیچ یک از نخبگان سیاسی لبنان موفق نشدند او را از میدان به در کنند یا حتی از میزان قدرتش بکاهند.

نه استعفای نخست‌وزیرانی که مخالفش بودند و نه حتی مداخله بی‌سابقه محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان هم نتوانست او را به عقب براند. برعکس، نصرالله در تمامی این سال‌ها به پشتوانه حمایت بی‌چون و چرای جمهوری اسلامی ایران توانست از پس بحران‌هایی تاریخی مانند بهار عربی، جنگ داخلی سوریه و بحران اقتصادی دنباله‌دار لبنان بر بیاید. او در ۶۳ سالگی، نه فقط به‌عنوان یک رهبر سیاسی-نظامی منحصر به‌فرد در لبنان محسوب می‌شد و برای حذف رقبای سیاسی‌اش و تبلیغ مبانی ایدئولوژیک اسلام‌گرایی شیعه بهره برد.

نیم میلیون آواره حاصل ۳ روز بمباران‌های بی‌وقفه لبنان توسط اسرائیل

حملات اسرائیل به لبنان و تشدید درگیری با حزب‌الله، به‌طور قابل‌توجهی گسترش یافته است، اسرائیل برای اولین بار به مناطق شمالی بیروت حمله کرد و حزب‌الله به سوی تل‌آویو موشک شلیک کرد. هزاران نفر از ساکنان جنوب لبنان برای فرار از حملات اسرائیل به مناطق تحت کنترل حزب‌الله گریخته‌اند. اما حمله اسرائیل به منطقه «معصره» که حدود ۱۰۰ کیلومتر در شمال مرز لبنان واقع شده است، نگرانی‌ها را در مورد گسترش حملات به مناطق دیگر لبنان افزایش داده است. به گفته مقامات لبنانی، بیش از ۵۶۰ نفر در نتیجه این حملات جان خود را از دست داده‌اند و هزاران نفر دیگر زخمی شده‌اند.

هزاران نفر برای فرار از این بمباران‌ها به سوریه گریخته‌اند. به گفته سازمان‌های امدادی، نیم میلیون نفر از مردم لبنان آواره شده‌اند. اسرائیل بیش از ۱۰۰ نقطه را در لبنان هدف قرار داده است و به حملات بیش‌تری دست می‌زند. حزب‌الله برای اولین بار تلاش کرد که تل‌آویو را هدف قرار دهد، اما موشک پرتاب شده توسط اسرائیل رهگیری شد و هیچ خسارتی گزارش نشده است. حزب‌الله اعلام کرد هدف این موشک، مقر اطلاعاتی اسرائیل، موساد بوده است، اما به نظر می‌رسد این موشک نتوانسته به هدف برسد و از سوی سیستم دفاعی اسرائیل منهدم شده است. سخن‌گوی ارتش اسرائیل اعلام کرد که این موشک به سمت مناطق مسکونی در حال حرکت بود و مقر اطلاعاتی موساد در آن منطقه قرار نداشته است. وی همچنین افزود که حزب‌الله قصد تشدید تنش‌ها را دارد و به دنبال افزایش دامنه درگیری‌ها است.

اسرائیل برآورد کرده حزب‌الله در آغاز این درگیری‌ها ۱۵۰,۰۰۰ راکت و موشک در اختیار داشته، اما هنوز مشخص نیست چه تعداد از این موشک‌ها نابود شده است. در طی این درگیری‌ها چندین فرمانده ارشد حزب‌الله، از جمله ابراهیم عقیل و ابراهیم قبیسی کشته شده‌اند.

رهبر جمهوری اسلامی ایران، علی خامنه‌ای، در واکنش به حملات مرگبار اسرائیل اعلام کرد حزب‌الله همچنان با قدرت به فعالیت خود ادامه خواهد داد و کشته‌شدن فرماندهان ارشد تاثیر جدی بر توان سازمانی این گروه نخواهد داشت. وی تأکید کرد حزب‌الله به دلیل ساختار قوی خود قادر است از این ضربه‌ها عبور کند.

هدف اعلام شده اسرائیل از این حملات، بازگرداندن حدود ۶۰,۰۰۰ نفر از ساکنان شمال اسرائیل به خانه‌هایشان است که به دلیل حملات حزب‌الله مجبور به مهاجرت به دیگر نقاط اسرائیل شده‌اند. برخی از مقامات اسرائیلی امیدوارند این بمباران‌ها منجر به توافقی شود که حزب‌الله را مجبور به عقب‌نشینی از مناطق مرزی کند.

بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی پروازهای خود به بیروت را متوقف کرده‌اند و دولت‌های غربی، همچنین روسیه و آمریکا به شهروندان خود توصیه کرده‌اند لبنان را ترک کنند. نگرانی‌ها از احتمال گسترش این جنگ هوایی به یک جنگ زمینی و دخالت قدرت‌های منطقه‌ای باعث شده است درخواست‌ها برای خروج از لبنان افزایش یابد.

وزیر خارجه لبنان، عبدالله بو حبيب، اعلام کرد ایالات متحده تنها کشوری است که می‌تواند به این درگیری پایان دهد، وی از سخنان جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا، که اسرائیل را به اجتناب از جنگ تمام‌عیار دعوت کرده، اما حزب‌الله را به‌عنوان عامل حملات بی‌دلیل محکوم کرد، ابراز ناامیدی کرد.

دبیر کل سازمان ملل، آنتونیو گوترش، نیز هشدار داد این وضعیت ممکن است منجر به ویرانی بخش‌های بزرگی از لبنان و ایجاد فاجعه انسانی شود.

وی در بیانیه‌ای اعلام کرد: «وضعیت غزه یک کابوس بی‌وقفه است که تمام منطقه را درگیر خود کرده است. لبنان نیز در آستانه فروپاشی است و مردم لبنان و اسرائیل توان تحمل یک جنگ دیگر را ندارند.»

همزمان با توجه جهانی به لبنان، بمباران‌های اسرائیل در غزه نیز ادامه دارد. یک حمله هوایی به خانه‌ای در اردوگاه پناهندگان بریج در مرکز غزه باعث کشته‌شدن یک زن باردار و چهار فرزندش شد.

براساس گزارش‌ها، این زن ۳۵ ساله شش ماهه باردار بوده است و فرزندانش بین ۸ تا ۱۸ سال سن داشته‌اند. تعداد قربانیان این جنگ تاکنون به بیش از ۴۱,۵۰۰ نفر رسیده است که اکثریت آن‌ها غیرنظامی بوده‌اند.

با حملات اسرائیل در جبهه شمالی تلاش‌ها برای رسیدن به یک توافق آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها عملاً به حالت تعلیق درآمده است.

خانواده‌های گروگان‌ها نیز از برنامه‌های بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل انتقاد کرده‌اند و معتقدند که او به جای حضور در نیویورک باید بر حل بحران داخلی و نجات گروگان‌ها تمرکز کند.

گزارش یونیسف از کشته‌شدن کودکان لبنانی

تعداد متوسط کودکانی که در هفته جاری در لبنان کشته شده‌اند، بیش از دو برابر تعداد کودکانی است که در جریان درگیری‌های ویرانگر سال ۲۰۰۶ در این کشور کشته شده بودند.

بنا به اعلام یونیسف، برآورد می‌شود که در جریان جنگ ۳۳ روزه در سال ۲۰۰۶ حدود ۴۰۰ کودک یا به عبارتی روزانه ۱۲ کودک کشته شده‌اند. بر اساس گزارش وزارت بهداشت عمومی لبنان، ۵۰ کودک لبنانی تنها به فاصله دو روز (۲۳ و ۲۴ سپتامبر ۲۰۲۴) جان باختند. این وزارتخانه همچنین پیش‌بینی می‌کند که تعداد بیش‌تری از کودکان هنوز زیر آوار ساختمان‌های ویران‌شده در لبنان دفن شده‌اند.

در روزهای اخیر، این تشدید درگیری‌ها باعث کشته و زخمی‌شدن هزاران نفر، آوارگی‌های گسترده، تخریب زیرساخت‌ها و ایجاد ترسی بی‌سابقه در زندگی روزمره مردم در سراسر لبنان شده است.

ادوارد بیگنر، نماینده دفتر یونیسف در لبنان درگیری‌ها در این کشور را فاجعه خواند و گفت: «هر چه جلوتر می‌رویم، ویرانی‌ها رو به افزایش است و فاجعه‌ای بر روی فاجعه دیگر انباشته می‌شود. حملات به لبنان با سرعتی وحشتناک جان کودکان را می‌گیرد و آن‌ها را زخمی می‌کند و هرگونه احساس امنیت و آسایش را برای صدها هزار کودک در سراسر کشور از بین برده است.»

این درگیری‌ها در حالی رخ می‌دهد که ده‌ها هزار خانواده در لبنان پیش از این نیز در وضعیتی شکننده قرار داشتند. این کشور در سال‌های اخیر با مجموعه‌ای از بحران‌های بی‌وقفه دست‌وپنجه نرم کرده است؛ از جمله این بحران‌ها انفجار عظیم بندر بیروت، تأثیرات همگامی کووید-۱۹ و ورود به پنجمین سال از فروپاشی اقتصادی است که نرخ فقر را به شدت افزایش داده است.

نظرسنجی انجام شده در نوامبر ۲۰۲۳ توسط یونیسف در لبنان نشان داد که ۸ خانواده از هر ۱۰ خانواده در لبنان مجبورند تا برای خرید اقلام ضروری خوراکی خود پول قرض کرده یا اقلام را به نسیه خریداری کنند، وضعیتی که نسبت به شش ماه گذشته آن افزایشی ۱۶ درصدی یافته است. همچنین در همین نظرسنجی مشخص شد که در استان‌های جنوبی، فرزندان ۴۶ درصد از خانواده‌ها دچار اضطراب هستند و ۲۹ درصد از آن‌ها افسرده‌اند.

واحد مدیریت بلایای لبنان، تخمین می‌زند که تنها در ۷۲ ساعت گذشته، صدها هزار نفر به جوامع میزبان و بیش از ۷۰ هزار نفر به پناهگاه‌ها پناه برده‌اند. پیش از عملیات نظامی در طی این هفته، بیش از ۱۱۱ هزار نفر، از جمله بیش از ۳۹ هزار کودک، قبلاً از روستاها و شهرهای جنوب لبنان آواره شده بودند که اکنون و به احتمال زیاد برای بار دوم آواره شده‌اند.

در میان تخریب گسترده زیرساخت‌های غیرنظامی در این هفته، ایستگاه‌های پمپاژ آبی که توسط یونیسف در استان‌های بقاع و جنوب ساخته یا بازسازی شده بودند، آسیب دیده‌اند و ۳۰ هزار نفر را از دسترسی به آب آشامیدنی محروم کرده‌اند.

یونیسف با همکاری دولت لبنان، در پاسخ به این وضعیت بحرانی رو به وخامت، لوازم ضروری اعم از هزاران بطری آب آشامیدنی، بسته‌های بهداشتی، لوازم آموزشی و سرگرمی برای کودکان، پتو و کیسه خواب، لوازم بهداشتی شخصی برای زنان و دختران و مواد تغذیه‌ای از جمله مکمل‌ها و غذای کودک را به پناهگاه‌ها ارسال کرده است. یونیسف همچنین در حال ارائه خدمات حمایت روانی-اجتماعی از جمله خدمات حمایت از کودکان، آموزش و فعالیت‌های تفریحی در بسیاری از این پناهگاه‌ها است.

تعمیرات اساسی تاسیسات آسیب‌دیده آب و فاضلاب و اعزام ۲۰ واحد بهداشت سیار برای ارائه مراقبت‌های پزشکی و واکسیناسیون به مناطق مختلف به سرعت توسط یونیسف ترتیب داده شده و ۱۰۰ تن لوازم پزشکی اضطراری به بیمارستان‌هایی که با کمبود شدید منابع مواجه هستند ارسال شده است. علاوه بر این، ۲۵ تن دیگر از این لوازم به زودی به لبنان می‌رسد و ۵۳ تن دیگر نیز در حال تهیه است.

بیگدر ادامه داد: «وضعیت در لبنان که پیش از این در آستانه فروپاشی قرار داشت، اکنون از بحران به فاجعه رسیده است. رنج کودکان باید متوقف شود. تنها راه برای انجام این کار کاهش سریع درگیری‌هاست. یک جنگ تمام‌عیار تأثیر مخربی بر یک میلیون و سیصد هزار کودک لبنانی خواهد داشت.»

یونیسف از تمامی طرفین درگیری خواست تا با احترام به تعهدات خود تحت قوانین بشردوستانه بین‌المللی برای تضمین حفاظت از افراد غیرنظامی، از جمله کودکان، فعالان امدادی و کارکنان پزشکی اقدام کنند. این موضوع تسهیل جابه‌جایی امن غیرنظامیانی را که به دنبال امنیت هستند نیز شامل می‌شود.

یونیسف در بیانیه خود اعلام کرده که برای اجرای طرح واکنش به درگیری‌های سال ۲۰۲۴ به بودجه‌ای بالغ بر ۳۹ میلیون دلار نیاز دارد، اما تاکنون تنها ۶/۷ میلیون دلار دریافت کرده است.

تقسیم قدرت در لبنان

حکومت در لبنان، جمهوری (از نوع دموکراتیک پارلمانی) است و اصل تفکیک قوا در قانون اساسی این کشور مورد تأکید است. تنوع مذاهب و طوائف در لبنان، در طول تاریخ مسبب بروز جنگ‌ها و درگیری‌های متعددی بوده که جنگ‌های داخلی ۱۹۷۵ تا ۱۹۹۰ مهم‌ترین و طولانی‌ترین جنگ داخلی در این کشور محسوب می‌گردد. این تعدد طائفی و ناآرامی‌های ناشی از آن باعث شد تا نظام سیاسی منحصر بفردی در این کشور در قالب دموکراسی توافقی شکل بگیرد.

پس از حدود ۱۵ سال جنگ‌های داخلی در لبنان، احزاب و سازمان‌های سیاسی لبنان به دعوت عربستان سعودی در طائف گرد هم آمدند و در ۳۰ سپتامبر ۱۹۸۹ توافقنامه طائف را امضاء کردند. بر اساس این توافقنامه، نظام سیاسی جدیدی شکل گرفت و سعی شد برای همه طوائف لبنانی جایگاهی در بدنه سیاسی کشور در نظر گرفته شود. قوای سه گانه در کشور بین سه طائفه اصلی (مسیحی مارونی- سنی- شیعه) تقسیم شد که طی آن منصب ریاست جمهوری از آن مارونی‌ها، نخست وزیری از آن اهل سنت و ریاست مجلس نیز از آن شیعیان گردید. با توجه به اینکه مسیحیان ارتدکس از حیث عددی در درون طائفه مسیحی لبنان دومین طائفه محسوب می‌شوند و معاون نخست وزیر و معاون رئیس مجلس از این طائفه برگزیده می‌شود.

این تقسیم‌بندی یا به عبارتی بهتر سهمیه‌بندی طائفه‌ای، در پارلمان لبنان به شکل جزئی تری مدنظر قرار گرفته است و سهم دیگر طوائف لبنان به خصوص اقلیت‌ها نیز در پارلمان ملحوظ شده است.

پارلمان لبنان ۱۲۸ عضو دارد که بر اساس سیستم «مناصفه» یا تقسیم به دو، به‌طور مساوی میان مسیحیان و مسلمانان تقسیم گردیده است. این تقسیم‌بندی نسبی، در درون هر یک از دو طائفه مسیحی و مسلمان نیز اجرا گردیده و برای همه ۱۸ طائفه لبنانی سهمیه به نسبت جمعیت آن طائفه در نظر گرفته شده است. طبق قانون اساسی، نمایندگان با رأی مستقیم مردم برای یک دوره ۴ ساله برگزیده می‌شوند.

رئیس جمهور که رئیس کشور محسوب می‌شود با دو سوم آراء برای یک دوره ۶ ساله از سوی نمایندگان مجلس انتخاب می‌گردد. رئیس جمهور پس از مشورت با نمایندگان مجلس و بر اساس معرفی اکثریت نصف بعلاوه یک نمایندگان مجلس، نخست وزیر را معرفی و مکلف به تشکیل کابینه می‌نماید.

در سال ۲۰۰۸ و در چارچوب توافق دوحه، معارضه یا اقلیت سیاسی وقت توانست ۱۱ کرسی از ۳۰ وزارتخانه را به عنوان «یک سوم ضامن» در دولت بدست آورد که با این تعداد می‌توانست هر زمان که بخواهد دولت را ساقط نماید. این حق به طور عملی در سال ۲۰۱۰ مورد بهره‌برداری قرار گرفت و موجب سقوط کابینه سعد حریری شد.

احزاب لبنان عبارتند از:

احزاب سیاسی لبنان عمدتاً بر اساس گرایش طایفه‌ای تقسیم‌بندی می‌شوند. حزب الله لبنان (به رهبری سیدحسن نصراله) و جنبش امل (به رهبری نبیه بری) و احزاب و سازمان‌های سیاسی اهل سنت عبارتند از جریان المستقبل (سعد حریری)، جماعت اسلامی لبنان (ابراهیم مصری)، حزب اتحاد (عبدالرحیم مراد)، جنبش توحید اسلامی (بلال شعبان)، جمعیت خیریه اسلامی (حسام قراقیره)، جمعیت مقاصد خیریه (تمام سلام)، جنبش امت (شیخ عبدالناصر جبری) و غیره. از فعال‌ترین احزاب و گروه‌های مسیحی نیز می‌توان جریان آزاد ملی (میشل عون)، حزب کتائب (امین جمیل)، قوات لبنان (سمیر جعجع) و جریان المرده (سلیمان فرنجه) را نام برد. در صحنه دروزی چهار گروه شاخص سیاسی شامل جریان سوسیالیست ترقی‌خواه لبنان (ولید جنبلاط)، حزب دموکراتیک لبنان (طلال ارسلان)، حزب توحید عربی (ونام وهاب) و حزب عربی لبنانی (فیصل داود) ایفای نقش می‌نمایند. احزاب و گروه‌های سیاسی دیگری نیز با گرایش‌های غیرطایفه‌ای همچون حزب سوری قومی اجتماعی (اسعد حردان)، سازمان مردمی ناصری (اسامه سعد)، جنبش مردمی نجاج و اکیم، حزب بعث (فایز شکر)، کنگره مردمی لبنان (کمال شاتیل) و غیره فعال می‌باشند.

پس از واقعه ترور رفیق حریری در سال ۲۰۰۵، طرفداران مقاومت تحت عنوان ائتلاف ۸ مارس و مخالفین آنها به‌نام ائتلاف ۱۴ مارس معروف شدند که البته ترکیب این هم‌پیمانی‌ها طی سال‌های گذشته تغییراتی داشته است.

در مقدمه قانون اساسی لبنان، علاوه بر اشاره به پای‌بندی این کشور به منشور ملل متحد، هویت «عربی» و التزام آن به منشور اتحادیه عرب نیز مورد تاکید قرار گرفته است. بر این اساس، لبنان روابط خوب و عادی با بیش‌تر کشورهای عربی دارد. لبنان از جمله کشورهایایی است که دولت اسرائیل را به رسمیت نمی‌شناسد. سابقه حضور و سلطه فرانسه در لبنان، موجب شد تا فرهنگ و سیاست فرانسه در این کشور به خصوص در جامعه مسیحی رواج و سیطره پیدا کند. همچنین زبان فرانسوی به‌عنوان زبان دوم در این کشور رایج گردیده و فرهنگ فرانسوی توانسته همچنان سیطره خود را بر بخشی از جامعه لبنان حفظ نماید. نتایج انتخابات پارلمانی لبنان در ۲۰۲۲، نشان داد حزب‌الله و متحدانش پیروز انتخابات شدند ولی اکثریت خود در مجلس را از دست دادند.

در انتخابات مه ۲۰۲۲، حزب‌الله تقریباً در همه جای لبنان شکست خورد و هرچند توانست بلوک بیست و هفت عضوی شیعه خود را در راپلمان حفظ کند. اما به‌نظر می‌رسید که حمایت از آن، حتی در میان حوزه اصلی رای‌دهندگان نیز تضعیف شده است. در مقایسه با انتخابات ۲۰۱۸، نامی مناطق شیعه‌نشین شاهد مشارکت کمتر رای‌دهندگان بود که نشان می‌داد یک اکثریت خاموش قابل توجه از نظر سیاسی از این جریان اسلامی ناراضی است.

نتیجه‌گیری

رادیو ارتش اسرائیل گفته: جنگنده‌های اسرائیلی ۸۵ بمب سنگرشکن که وزن هرکدام یک تن بوده را در عملیات ترور نصرالله استفاده کردند. یک مدیر سابق اطلاعات ملی آمریکا در امور ایران می‌گوید ارتش اسرائیل یک نسل کامل از رهبری حزب‌الله لبنان را «ریشه‌کن» کرده که «مجموعه‌ای از تجربیات را با خود به‌همراه داشتند که در مجموع غیرقابل جایگزین هستند».

از سوی دیگر، امروز نتانیاهو با قبول مسئولیت یکی از مرگبارترین جنگ‌های قرن بیست و یکم، جایگاه جنگ‌طلبی و ویران‌گری خود را در تاریخ را شفاف‌تر از گذشته، به نمایش گذاشته است. در لحظه‌ای که شمار کشتگان غزه از ۴۱ هزار تجاوز می‌کند، ۲ درصد کل جمعیت غزه.

در حالی که جنگ سوریه موجب مرگ ۴۰۰ هزار نفر در سیزده سال (از ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۴) شد، یعنی ۲ درصد جمعیت؛ جنگ یوگوسلاوی (۲۰۰۱-۱۹۹۱) در درازای ده سال موجب کشته‌شدن ۱۰۰ هزار نفر، یعنی نیم درصد از جمعیت کشور شد.

بنابراین، به موجب گفته مایکل اسپاگات، از دانشگاه لندن، در پاسخ به همین به یک روزنامه اسرائیلی، غزه یکی از پنج نمونه مرگبارترین کشمکش‌های آغاز این سده است. ولی، «اگر زمان را نیز در نظر بگیریم، نمونه غزه می‌تواند بی‌سابقه باشد».

«هر ماه، به‌طور میانگین، ۴۰۰۰ نفر کشته می‌شوند. برای مقایسه، در نخستین سال جنگ در اوکراین، شمار کشته‌شدگان به ۷۷۳۶ نفر در ماه رسید (و اکثریت‌شان نظامی بودند)، در حالی که در خونین‌ترین سال جنگ در عراق، در سال ۲۰۱۵، شمار کشته‌ها ۱۳۷۰ نفر در ماه بود. البته، در دو مورد یادشده، تعداد کل کشته‌شدگان بیش‌تر (از جنگ کنونی غزه) بود، اما هر دو مناقشه که هنوز پایان نیافته، بسیار بیش‌تر طول کشیده است.» اضافه کنیم که جنگ بر روی سرزمینی بسیار کوچک، تقریباً ۳۶۰ کیلومتر مربع جریان دارد (در برابر ۶۰۰ هزار کیلومتر مربع اوکراین)، بدون این‌که غیرنظامیان عملاً بتوانند پناهگاهی بیابند، و این امر نیز بی‌سابقه است.

میزان نابودی‌ها نیز نظیری ندارند. چند شخصیت، از جمله جوزف بورل، نماینده عالی اتحادیه اروپا برای امور خارجه و سیاست امنیتی، در مجلس اروپا در ۲۴ آوریل گذشته، سرنوشت غزه را به شهرهای آلمان زیر بمباران‌های متفقین در دوران جنگ جهانی دوم تشبیه کردند.

بی‌تردید حمله حماس در ۷ اکتبر به اسرائیل، یک کشتار بود و باید آن را صراحتاً محکوم کرد اما هیچ چیز نمی‌تواند آن را توجیه کند. از سوی دیگر، آنچه امروز در غزه رخ داده است ویژگی‌های یک نسل‌کشی را دارد که باید متوقف شود: جمعیتی ۵/۲ میلیون نفری در منطقه‌ای محبوس شده‌اند که به‌شدت بمباران می‌شود و از برق، گاز، غذا، آب و دارو محروم هستند. زیرساخت‌های این منطقه به‌طور سیستماتیک تخریب می‌شود. یک میلیون غیرنظامی مجبور به جابه‌جایی به جنوب غزه شده‌اند، جایی که همچنان زیر بمباران و توپ و تانک و سربازان اسرائیلی است. بیمارستان‌ها فلج شده‌اند و ناامیدی در سراسر این منطقه حکمفرماست.

از زمان ۸ اکتبر ۲۰۲۳ و با شروع جنگ اسرائیل علیه مردم فلسطینی غزه، نتان‌یاهو، تاکید کرده است که تمامی انتقادات و رسیدگی درباره عملکردش در سال‌های دهه گذشته باید تا پایان جنگ به‌تعویق بیفتند. همچنین او به‌صراحت گفته است چشم‌اندازی برای پایان جنگ وجود ندارد. به‌تعویق انداختن رسیدگی به پیشینه او به فردای پایان یافتن جنگ به‌سود او تمام شده است. این بدین معنا نیست که مخالفان اسرائیلی نتان‌یاهو نمی‌خواهند او را از قدرت برکنار کنند. نتان‌یاهو با تحکیم سیاسی راست‌گرایان در حاکمیت توانسته است باقی ماندن در قدرت که تصورش پیش از آغاز جنگ، تا حدودی غیرقابل باور بود.

از آنجایی که ائتلاف سیاسی نتان‌یاهو بر شالوده بر تمایلات شهرکنشینان و فاشیست‌ها قرار دارد او دریافت تنها تهدید جدی برای بقای سیاسی‌اش از سمت راست‌گرایان پا گرفت. بنابراین، «اسموتریچ» و «بن‌گورین» برای گسترش و پیش‌برد برنامه‌های‌شان دست‌شان بازتر شد و توانستند طرح‌هایی مانند افزودن رسمی قلمرو کرانه باختری و تبدیل ساختارهای زندان‌های اسرائیل به شکنجه‌گاه را به‌پیش برند. مهم‌تر از همه، چسبیدن به راست‌گرایان به‌معنای به‌تاخیر انداختن و رد هرگونه توافق برای آزادی گروگان‌ها یا آتش‌بس بوده است.

سیاست دولت اسرائیل جنگ ادامه‌دار است. این سیاست، کلید تحقق هدفش برای نابودی غزه و ضمیمه کرانه باختری رود اردن و نابودی حزب‌الله و همچنین بقای سیاسی‌اش است.

رهبرانی مانند بایدن و شولتز، همچنان پس از ده ماه مانورهای مشابه برای فرار از آتش‌بس و گزارش‌هایی بی‌شمار دایر بر این که نشان می‌دهند نتان‌یاهو از رسیدن به یک توافق سر باز می‌زند، هنوز این دو همچنان طوری رفتار می‌کنند که گویا می‌توانند با فشار دیپلماتیک به یک آتش‌بس دست یابند.

اما با سخنان تند دیپلماتیک، چه پشت درهای بسته و چه در عرصه عمومی، نتان‌یاهو را از سیاست‌های خود باز نمی‌دارد. او از محکومیت در نهادهای بین‌المللی و حتا قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل که پایان جنگ را الزامی می‌کند هراسی ندارد. دولت او می‌تواند حتی زمانی که شخص او به‌جرم جنایات جنگی در دادگاه کیفری بین‌المللی بازخواست و محاکمه می‌شود به حیاتش ادامه دهد. ائتلاف راست‌گرای او حتی اگر اقتصاد اسرائیل فرو پاشد که نشانه‌هایی از آن اکنون مشاهده می‌شود، به فعالیت خود ادامه خواهد داد.

تنها چیزی که به‌طور جدی نتان‌یاهو را از نظر سیاسی شکست خواهد داد، پایان خود جنگ است. پایان جنگ، فرایند فشار سیاسی را به راه انداخته و سپس به انتخابات منتهی می‌شود.

تلاش‌های دیپلماتیک متعارف برای پایان دادن به جنگ ماه‌ها است که ادامه دارد و تا کنون با شکست روبرو شده‌اند. در زمان نخست‌وزیری نتان‌یاهو اسرائیل به جنگ ادامه خواهد داد مگر این‌که از نظر مادی نتواند این کار را انجام دهد،

یعنی اگر تامین جنگ‌افزار متوقف شود. ایالات متحده این قدرت را دارد که با یک حرکت آن را محقق کند. اما اسرائیل حیات خلوتی آمریکا در منطقه بحرانی خاورمیانه محسوب می‌شود و همچنین یهودیان مقیم آمریکا در حاکمیت آمریکا، نفوذ قابل‌توجهی دارند به همین دلایل، انتظار قطع حمایت‌های تسلیحاتی، اقتصادی و سیاسی آمریکا از دولت اسرائیل، انتظار بیهوده‌ای است.

بی‌تردید دولت اسرائیل، بدون حمایت آمریکا و دولت‌هایاروپایی، هرگز قادر نبود تنها در یک سال اخیر، این همه ویرانی در غزه و لبنان به‌وجود آورد و ده‌ها هزار نفر را بکشد و میلیون‌ها انسان را آواره کند. مهم‌تر از همه، مدعی تغییر جغرافیای خاورمیانه گردد!

همه این وقایع و عملکرد همه دولت‌های منطقه و در راس همه دولت آمریکا، عملاً به ما نشان می‌دهند که اگر مردم فلسطین و لبنان و هر کشور جهان، خواهان آزادی و رهایی از جنگ و سرکوب و استثمار هستند باید خود و با حمایت جهانی حامیان و هم‌طبقه‌ای‌هایشان به فکر رهایی خود باشند و بدانند که در جهان امروز، هیچ دولتی به‌طور جدی و پیگیر، طرفدار حقوق بشر و صلح و آرامش و حتی تامین نیازهای شهروندان جامعه خود نیست. کافی‌ست که به بحث‌های اخیر سران جهان در همین نشست سالانه سازمان ملل و گزارش دبیرکل سازمان ملل توجه کنیم!

شنبه هفتم مهر-میزان- ۱۴۰۳- بیست و هشتم سپتامبر ۲۰۲۴